

Udržateľná móda ako hodnota mládeže

Snem politickej organizácie Mladé Progresívne Slovensko (mPS)

25.10.2025:



OSTRO ODSUDZUJE:

- negatívne dopady fast fashion a ultra fast fashion priemyslu na životné prostredie: nadprodukcii odpadu (globálne sa každoročne vyprodukuje približne 92 miliónov ton textilného odpadu, pričom len 8% sa recykluje, priemerná spotreba textilného odpadu na osobu na Slovensku je okolo 10,5kg ročne¹¹), znečistenie vôd, vysoké emisie CO₂ a ľudskoprávne aspekty;
- tragédiu v bangladéšskej továrni Rana Plaza v roku 2013, kde pri zrútení budovy zahynulo viac než 1100 pracovníkov/čiek a tisíce ďalších bolo zranených;
- požiar v továrni Tazreen Fashions v roku 2012, pri ktorom zomrelo viac než 110 pracovníkov/čok;
- že podľa Bangladesh Institute of Labor Studies zomrelo za poslednú dekádu v pracovných továrňach v Bangladéši viac ako 5600 pracovníkov/čiek, z veľkej časti v odevnom priemysle;
- že podľa štúdie z roku 2019 približne 22,4 % žien v textilných továrňach v Bangladéši zažilo sexuálne obťažovanie v práci alebo na ceste do práce; medzi formami sú gropovanie, neprimerané dotyky nadriadených a ponižujúce pozorovanie súkromných častí tela;
- že správa z roku 2023 uvádza, že 45 % pracovníčok v RMG sektore hlási nejakú formu rodovo-podmieneného obťažovania alebo násilia; súčasne sú hlásené psychické, verbálne či fyzické formy násilia;
- neetické pracovné podmienky, v ktorých sa fast fashion a ultra fast fashion vyrába, vrátane nízkych miezd a vykorisťovania pracovníkov/čok, pracovné prostredie, bezpečnostné a zdravotné riziká;
- tlak sociálnych sietí a reklamy, ktorý zvyšuje spotrebu oblečenia u mládeže a vytvára pocit nedostatočnosti.

VERÍ:

- v zodpovedné a uvedomelé správanie mládeže, ktoré môže prispieť k zmene spotrebiteľských návykov;
- že podpora lokálnych výrobcov a predajní z druhej ruky znižuje ekologickú stopu, posilňuje lokálnu ekonomiku a obmedzuje podporu veľkých koncernov - hlavných znečisťovateľov, ktorí sú zodpovední za vysokú spotrebu vody, produkciu chemického odpadu a emisií CO₂ a prehľbovanie dopadov klimatickej krízy;

- že móda má byť priestorom pre sebvýjadrenie a kreativitu, nie diktátom rýchlych trendov.

VÍTA:

- existujúce iniciatívy, ktoré propagujú udržateľnú módu – swaps oblečenia, charitatívne zbierky, komunitné workshopy či ekologické značky,
- rastúcu angažovanosť mládeže v témach spojených s klimatickou krízou a udržateľnosťou,
- väčší tlak na prijímanie legislatívnych zmien, vďaka ktorým by módne značky niesli zodpovednosť za svoj environmentálny dopad - poskytovali dostatočné informácie o ich výrobkoch, znižovali mieru vytvoreného odpadu, obmedzili používanie toxických látok, prijímali a zaviedli princípy cirkulárnej ekonomiky;

VOLÁ PO:

- organizovaní vzdelávacích aktivít a kampaní zameraných na osvetu o negatívnych dopadoch fast fashion a ultra fast fashion, vrátane výhod udržateľných alternatív zo strany štátnych inštitúcií, samospráv, škôl, mimovládnych organizácií,
- systematickej podpore výmeny oblečenia (swapov) a projektov upcyklácie a recyklácie v školách a komunitách,
- podpore opätovného využívania materiálov, zavádzaní ekologických inovácií do výroby odevov a celkovom rozvoji cirkulárnej ekonomiky (nie len) v módnom priemysle,
- aktívnej spolupráci s environmentálnymi a mládežníckymi organizáciami na spoločných projektoch, intenzívnejšej komunikácii o tejto problematike v NR SR a EP,
- poslanectve strany Progresívne Slovensko, aby zodpovedne bralo do úvahy túto rezolúciu pri hlasovaní v NR SR a EP,
- policy officerstve a predsedníctve Mladého PS, aby rokovali o tejto rezolúcii so stranou Progresívne Slovensko a usilovalo sa o jej naplnenie pomocou strany.